

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. juuli 2021
(OR. en)

10504/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0175(NLE)

AELE 38
EEE 24
N 63
ISL 19
FL 19
MI 535
BUDGET 14

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. juuli 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 354 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmisega (Eelarverida 07 20 03 01 – Sotsiaalkindlustus)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 354 final.

Lisatud: COM(2021) 354 final

Brüssel, 5.7.2021
COM(2021) 354 final

2021/0175 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmisega

(Eelarverida 07 20 03 01 – Sotsiaalkindlustus)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses ühiskomitees vastu võetava otsusega, mis käsitleb EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmist.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. EMP leping

Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi „EMP leping“) tagatakse EMP kodanikele ja ettevõtjatele siseturul võrdsed õigused ja kohustused. Sellega nähakse ette nelja vabadust käsitlevate ELi õigusaktide kohaldamine kõigis 30 EMP riigis, mille hulka kuuluvad ELi liikmesriigid, Norra, Island ja Liechtenstein. Lisaks hõlmab EMP leping koostööd muudes olulistest valdkondades, nagu teadus- ja arendustegevus, haridus, sotsiaalpoliitika, keskkond, tarbijakaitse, turism ning kultuur, mis on koondatud ühisnimetuse „kõrvalmeetmed ja horisontaalpoliitika“ alla. Leping jõustus 1. jaanuaril 1994. Euroopa Liit koos liikmesriikidega on lepingu osaline.

2.2. EMP ühiskomitee

EMP ühiskomitee vastutab EMP lepingu rakendamise eest. Tegemist on foorumiga, kus vahetatakse arvamusi EMP lepingu toimimise kohta. Otsused võetakse vastu konsensuse alusel. Vastavalt Lissaboni lepingule vastutab EMPga seotud küsimuste koordineerimise eest ELi poolel Euroopa välisteenistus.

2.3. EMP ühiskomitee kavandatav õigusakt

EMP ühiskomitee võtab eeldatavasti vastu EMP ühiskomitee otsuse (edaspidi „kavandatav õigusakt“), millega muudetakse EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust).

Kavandatava õigusakti eesmärk on tagada, et EMP lepingu osalised jätkavad koostööd selliste liidu üldeelarvest rahastatavate liidu meetmete raames, mis on kantud Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvesse ja on seotud tööjõu vaba liikumisega ning sotsiaalkindlustusskeemide ja võõrtöötajate, sealhulgas kolmandatest riikidest tulnud võõrtöötajate suhtes rakendatavate meetmete koordineerimisega (eelarverida 07 20 03 01).

Vastavalt EMP lepingu artiklitele 103 ja 104 muutub kavandatav õigusakt osaliste jaoks siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Komisjoni talitused esitavad nõukogule EMP ühiskomitee otsuse eelnõu, et nõukogu võtaks selle vastu kui liidu seisukoha. Komisjon loodab, et ta saab esitada selle seisukoha EMP ühiskomitees esimesel võimalusel.

Lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõu sisu ja laadi ei saa pidada pelgalt tehnilisteks kohandusteks nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 tähenduses. Seetõttu võtab liidu seisukoha vastu nõukogu.

Kooskõlas ELi eelarvepoliitikaga on liidu tegevuses võimalik osaleda ainult juhul, kui on tasutud vastav osamakse. Makse võib teha aga alles pärast käesoleva nõukogu otsuse eelnõu

vastuvõtmist ja pärast seda, kui Euroopa Komisjon on esitanud EMP EFTA riikidele ELi rahastamisnõude.

Seetõttu kohaldatakse ühiskomitee otsuse eelnõu tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021, et katta 1. jaanuari 2021 ja makse saamise vaheline ajavahemik. Tagasiulatuvus ei mõjuta asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi ning selle kohaldamisel peetakse kinni õiguspärase ootuse põhimõttest.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organisi liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

EMP ühiskomitee on lepinguga, täpsemalt EMP lepinguga loodud organ. Õigusakt, mille EMP ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas EMP lepingu artiklitega 103 ja 104.

Kavandatava õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 9 koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta) artikli 1 lõikega 3.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav materiaalõiguslik alus.

Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatu seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandkorras nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

¹ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusaktiga taotletakse eesmäärke töötajate liikumisvabaduse ja sotsiaalkindlustusskeemide koordineerimise valdkonnas ning reguleeritakse neid valdkondi. Seega on selle materiaalõiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artiklid 46 ja 48.

4.3. Kokkuvõte

Kavandatava otsuse õiguslikuks aluseks peaksid olema ELi toimimise lepingu artiklid 46 ja 48 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ning nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta) artikli 1 lõikega 3.

5. MÕJU EELARVELE

EMP EFTA riikide rahaline osalus kantakse eelarvereale 07 20 03 01 „Töõjõu vaba liikumine ning sotsiaalkindlustusskeemide ja võõrtöötajate, sh kolmandatest riikidest tulnud võõrtöötajate suhtes rakendatavate meetmete koordineerimine“. Täpne summa määratakse kindlaks pärast käesoleva nõukogu otsuse vastuvõtmist, tuginedes EMP lepingu protokollis nr 32 ette nähtud korrale.

6. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna EMP ühiskomitee aktiga muudetakse EMP lepingu protokollis nr 31 koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmisega

(Eelarverida 07 20 03 01 – Sotsiaalkindlustus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 46 ja 48 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,² eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna leping³ (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.
- (2) EMP lepingu artikli 98 kohaselt võib EMP ühiskomitee oma otsusega muu hulgas muuta EMP lepingu protokoll nr 31.
- (3) EMP lepingu protokoll nr 31 sisaldab sätteid koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust.
- (4) On asjakohane jätkata EMP lepingu osaliste koostööd nii, et see hõlmaks tööjõu vaba liikumist, sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist ja võõrtöötajate, sealhulgas kolmandatest riikidest pärit võõrtöötajate suhtes rakendatavaid meetmeid.
- (5) Seetõttu tuleks EMP lepingu protokoll nr 31 muuta, et kõnealune laiendatud koostöö saaks jätkuda ka 1. jaanuaril 2021 ja pärast seda.
- (6) Liidu seisukoht EMP ühiskomitees peaks põhinema lisatud otsuse eelnõul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu protokoll nr 31 (koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust) muutmisega, peab põhinema käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

² EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6–8.

³ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*